

SAUVON KUNNAN KOULUKULJETUSSÄÄNNÖT

Hyväksytty sivistyslautakunnassa 14.3.2019 § 20

Voimassa 1.8.2019 alkaen toistaiseksi.

Sisälllys

1. YLEISTÄ.....	3
1.1. Lainsäädäntö.....	4
1.2. Koulukuljetusten yleiset periaatteet Sauvossa.....	4
2. KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERIAATTEET	5
2.1. Koulumatkan määritelmä ja matkan pituus	5
2.2. Oppilaan itse kuljettava matka	6
2.3. Koulumatkan vaarallisuus	7
2.4. Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus	7
2.5. Muussa kuin lähikoulussa tai vieraassa kunnassa koulua käyvät oppilaat.....	8
2.6. Ruotsinkielisten oppilaiden kuljetukset.....	8
2.7. Vieraassa kunnassa käyvien erityisen tuen oppilaiden kuljetukset.....	8
2.8. Esiopetus.....	8
3. KOULUKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET	8
3.1. Yleiset periaatteet.....	8
3.2. Linja-autokuljetukset	9
3.3. Muut kuljetusmuodot	9
3.4. Kuljetusavustus	9
3.5. Kuljetusten odotus.....	10
3.6. Kuormitussäädökset	10
3.7. Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana	10
3.8. Tukiopetus, jälki-istunnot ja kerhotoiminta	10
4. KUINKA KOULUKULJETUSTA HAETAAN.....	11
5. KULJETUKSEN AIKANA NOUDATETTAVAA	11
5.1. Yleistä	11
5.2. Liikenneturvallisuus	12
5.3. Linja-auton tai tilausliikenteen kuljettaja	12
5.4. Oppilasta koskevaa	12
5.5. Vastuut.....	13
6. POIKKEUSTILANTEET	13
6.1. Tapaturma.....	13
6.2. Kuljetukset ovat myöhässä	13
6.3. Vahinko tai ilkivalta	14
6.4. Kuljetuksen laatu.....	14
7. LUKION JA AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KULJETUKSET	14

1. YLEISTÄ

Tämä asiakirja määrittää

- periaatteet, joiden mukaan oppilaalle myönnetään Sauvon kunnan kustantama koulukuljetus
- kuljetusten järjestämisen periaatteet
- ohjeet koulukuljetusten hakemiseksi, kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalle.

Esi- ja perusopetuksen kuljetuksissa noudatetaan samoja periaatteita.

Lähtökohtana on, että normaalisti kehittynyt lapsi kulkee koulumatkat jalan tai pyörällä. Kannustamme hyötyliikuntaan, sillä liikunta ja oppiminen kulkevat käsi kädessä.

Pääsääntö on, että käytetään koulukuljetusautoa. Jos koulukuljetusauton käyttö ei ole mahdollista, esim. terveydellisistä syistä, kuljetusjärjestelyt hoidetaan jollakin muulla tavalla. Erityistapauksissa tarvitaan aina lääkärin todistus (terveydelliset syyt).

Taksikuljetuksessa olevalle ei välttämättä varata taksia molempiin päivittäisiin matkoihin, vaan esimerkiksi toinen matka voi tapahtua myös koulubussilla. Jonakin päivänä voi olla käytössä koulubussi molempiin matkoihin.

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä jalkaisin tai eri kulkuvälineillä. Huoltajan tehtävä on huolehtia siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain koulumatkareitit ja liikenteessä kulkeminen.

Sauvon kunnan hallintosäännön 21 § mukaan sivistyslautakunta päättää esi- ja perusopetuksen koulukuljetusperiaatteista ja saattoavustuksen maksamisesta.

Hallintosäännön 15.4 § mukaan rehtori päättää yksilöön kohdistuvista erityispalveluista (mm. erityisperusteinen koulukuljetus) ellei päätösvaltaa ole delegoitu lautakunnan määrittelemissä koulukuljetussäännöissä toisin.

Koulukuljetus toteutetaan Sauvossa perusopetuslain 32 §:n ja sivistyslautakunnan vahvistamien periaatteiden mukaisesti.

Muiden kuin kunnan järjestämään kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajat ovat itse velvollisia järjestämään lastensa kuljetukset parhaalla mahdollisella tavalla.

Kuljetusoppilaiden huoltajat voivat itse järjestää lastensa koulukuljetuksen omalla kustannuksellaan, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama perustaso ole heille riittävä.

1.1. Lainsäädäntö

Perusopetuslaki 32 § (628/1998):

”Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitetusta varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä.

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.”

1.2. Koulukuljetusten yleiset periaatteet Sauvossa

1. Jokaisella oppilaalla on oikeus omatoimiseen koulumatkaan.

Koululaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen kannalta on tärkeää, että lapset pienestä pitäen tottuvat kulkemaan matkoja myös kävellen. Toisaalta lasten ja nuorten oikeutena on oppia aikuisilta keinoja, millä selvitä arkipäivän tilanteista. Siksi lähtökohtaisena ajatuksena koulukuljetuksissa tulee olla oppilaiden mahdollisuus kulkea edes pieni osa koulumatkastaan omatoimisesti. Täten koulukuljetusauto ei hae oppilaita kotiportilta eikä tuo heitä sinne, ellei kyseessä ole oppilaan erityinen tarve tai erityisolosuhte, joka vaatii kuljetuksen kotiportille.

2. Koulukuljetus on kuljetuspalvelua, jota toteutetaan linja-autoilla ja takseilla.

Koulukuljetusten tarkoituksena on kuljettaa oppilaita kouluun ja kotiin sovittua reittiä pitkin. Kuljetettavat oppilaat ovat kuljetuksen noutopaikalla heille ilmoitettuna ajankohtana ja saapuvat sinne hyvissä ajoin. Koulukuljetus voi olosuhteista johtuen olla ajoittain myöhässä, mutta etuajassa kuljetus ei lähde noutopaikalta. Huomioitavaa on, että kuljetus ei ole taksipalvelua.

3. Koulukuljetus on kokonaisuutena oppilasta palvelevaa, joustavaa ja taloudellista toimintaa.

Koulukuljetukset tulee järjestää mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja joustavasti siten, että oppilaiden ikä, kehitys ja hyvinvointi sekä toiminnan taloudelliset näkökohdat tulevat huomioon otetuiksi. Kotien, koulun ja kuljettajien välinen hyvä yhteistyö edesauttaa kuljetusten toimivuutta ja taloudellisuutta.

4. Koulukuljetus on myös kasvatustilanne.

Koulukuljetusta suorittava autoilija on kuljetustehtävässään myös kasvattaja. Tällöin hän vastaa oppilaiden fyysisestä ja henkisestä turvallisuudesta. Kuljetustilanteessa hänen tulee käyttäytyä vastuullisen ja turvallisen aikuisen tavoin kohdellen lapsia asiallisesti ja kunnioittaen. Tehtävässään hänen tulee ottaa huomioon myös lapsille ominainen käyttäytymismalli ja tapa reagoida uusiin tilanteisiin.

Oppilaita tulee sekä kotona että koulussa ohjata turvalliseen, kohteliaaseen ja toiset huomioon ottavaan käyttäytymiseen koulukuljetuksen aikana sekä kuljetusta odottaessaan. Heitä tulee opastaa turvalliseen käyttäytymiseen liikenteessä ja erilaisissa kulkuvälineissä. Hyvät tavat, toisen ihmisen huomioon ottaminen ja toisen erityispiirteiden kunnioittaminen ovat perusasioita, jotka oppilaiden tulee myös koulukuljetuksessa hallita.

2. KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERIAATTEET

2.1. Koulumatkan määritelmä ja matkan pituus

Kunta vastaa koulukuljetuksen järjestämisestä, jos oppilaan koulumatka on kävellen mitattuna viittä kilometriä pidempi. Lakisääteisestä 5 km:n rajasta poiketen koulukuljetus järjestetään kaikille Sauvossa oppilaana oleville esioppilaille sekä perusopetuksen 1.-2. luokkien oppilaille, joiden koulumatkan pituus on yli 3 km. Koulumatkan pituus tarkoittaa yhdensuuntaista koulumatkaa.

Koulumatkan pituus mitataan lyhintä tavalla auki pidettävää jalankulkukelpoista reittiä pitkin kotipiportilta koulun portille. Kotipiortti tarkoittaa pihan/pihatien liittymää. Koulun portti tarkoittaa oppilaan tulosuunnasta nähden lähintä mahdollista koulun pihaan/kouluun johtavan tien liittymää, josta oppilas pääsee koulun välituntialueelle. Esiopetusmatka mitataan samoin kodin tai varhaiskasvatuspaikan portilta esiopetuspaikan portille.

Reitti mitataan lyhintä mahdollista reittiä. Mikäli oppilas voi suorittaa matkansa vaihtoehtoisesti jalankulkua, kevytliikennettä tai autoliikennettä varten tarkoitettua tietä pitkin, katsotaan koulumatkaksi lyhyin reitti, jota pitkin oppilas voi koulumatkan liikennesääntöjä noudattaen suorittaa. Kuljetusedusta päättäväviranhaltija mittaa koulumatkat ensisijaisesti hyödyntäen Google Maps -ohjelmaa. Rajatapauksissa matkan pituudesta voidaan pyytää tarkistusmittaus kunnan tekniseltä osastolta.

Koulumatkalla tarkoitetaan oppilaan päivittäistä kodin ja koulun (tai kodin ja esiopetuksen järjestämispaikan) välistä suorinta tietä kuljettua matkaa, jonka oppilas kulkee kouluun (tai esiopetukseen) ja sieltä palaessaan. Kouluna huomioidaan vain kunnan oppilaalle osoittama lähikoulu. Mikäli oppilaalle on anottu ns. toissijainen koulunkäyntioikeus muuhun kouluun kuin hänelle osoitettuun lähikouluun, huoltajat vastaavat kaikista oppilaan kuljettamiseen liittyvistä järjestelyistä ja kustannuksista.

Oppilaalla voi olla koulukuljetuksien järjestämiseksi vain yksi koti: se osoite jossa hän väestötietojärjestelmän mukaisesti asuu. Mikäli oppilas asuu ajoittain muualla kuin virallisessa kotiosoitteessaan (esim. yhteishuoltajuus ja ”vuoroviikkoasuminen”), huoltajat vastaavat parhaaksi katsomallaan tavalla itse omalla kustannuksellaan koulukuljetusten järjestämisestä.

Koulukuljetusta on aina anottava. Mikäli kuljetusta anotaan matkan pituuden perusteella, kuljetusoikeus voidaan myöntää siksi ajaksi, jonka oppilas on oikeutettu kuljetuksen saamaan (= matkan pituus ylittää em. kilometrimäärän ko. lähikouluun).

Koulukuljetusautoa käytetään, mikäli julkista liikennettä ei ole tai kävelymatka julkisen liikenteen pysäkille ylittää omavastuurajan.

Huoltajalle voidaan hakemuksesta korvata oppilaan kuljettamisesta aiheutuneita kuluja (Kohta 3.4.).

2.2. Oppilaan itse kuljettava matka

Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta.

Koulukuljetukseen oikeutetulle oppilaalle myönnetään oikeus linja-autokuljetuksen sijaan taksikuljetukseen, kun matka pysäkille tai takaisin ylittää

- 1-2 lk:n oppilaille 2 km:n, ja
- 3-9 lk:n oppilaille 3 km:n rajan.

Taksikuljetus voi olla syöttöliikennettä, jolloin se voi koskea vain osaa koulumatkasta (vaihtoyhteys toiseen joukkoliikenteen kulkuneuvon).

Mikäli oppilas kävelee osan koulumatkasta pysäkille koulukuljetusautolle/kouluun, huomioidaan, ettei koulumatkoihin käytettävä aika ylitä perusopetuslain 32 §:n enimmäisaikoja.

Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan oppilaan yhtä kilometriä kohti tarvitsema keskimääräinen kävelyaika on seuraava:

<i>Ikä</i>	<i>Kävelyaika</i>
5 v.	16 min.
6 v.	15 min.
7 v.	14 min.
8 v.	13 min.
9 v.	12,5 min.
10 v.	12 min.
11 v.	11,8 min.
12 v.	11,6 min.
13 v.	11,4 min.
14 v.	11,2 min.
15 v.	11 min.
16 v.	10,8 min.

2.3. Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kunta järjestää kuljetuksen vähintään vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle.

Vaarallisuutta arvioitaessa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita. Ensisijaisesti käytetään paikallistuntemusta. Sauvossa on käytössä myös Koululiitu-ohjelma. Tien ylitys ei yksistään oikeuta ilmaisen koulukuljetuksen saamiseen. Ohjelma laskee raja-arvon eri vaaratekijöistä. Arviointi perustuu tielaitoksen tietoihin tieosuuksien liikennemääristä, nopeusrajoituksista, valaistuksesta, kunnossapidosta ja pientareen leveydestä sekä käytettävissä olevista kevyen liikenteen väylistä. Rajatapauksissa vaarallisia reittejä arvioivat koulukuljetuksia järjestävät henkilöt tutustumalla tarkemmin alueen olosuhteisiin käymällä itse paikan päällä. Koulumatkan vaarallisuus määräytyy ensisijaisesti Koululiitu-ohjelman raja-arvojen mukaisesti. Koululiidusta saatavat raja-arvot ovat suuntaa-antavia. Mahdolliset poikkeukset Koululiidun määrittelemistä vaarallisista tieosuuksista päätetään sivistyslautakunnassa erikseen. Kaikille teille (mm. yksityistiet) ei ole erikseen Koululiidussa annettu riskilukuindeksejä, mutta niiden turvallisuuden arviointiin käytetään tarvittaessa samoja Koululiitu-menetelmän arviointitietoja.

Vaaralliset tieosuudet tarkistetaan koulukuljetusanomusta käsiteltäessä. Kuljetusta ei järjestetä, jos vaaralliseksi todettu tienosa tai sen ylitys voidaan korvata ohjaamalla oppilaat käyttämään turvallista pidempää, kuitenkin alle 5 km:n kulkuyhteyttä.

Pelkkä vaarallisen tien ylitys ei vielä tee koulumatkasta vaarallista, ja vaaralliseksi luokiteltua tietä pitkin käveltävä matka bussipysäkille voi olla 100-200 m.

Koulumatkaetuus voidaan myöntää koko lukuvuodeksi tai vain osaksi lukuvuotta, ns. talvikaudeksi marraskuun alusta helmikuun loppuun.

2.4. Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen, jos koulumatka on hänen henkilökohtaiseen kehitystasoonsa tai terveydentilaansa nähden liian vaikea tai rasittava.

Kuljetuksen järjestäminen em. perusteella edellyttää aina asiantuntijalausuntoa oppilasta hoitavalta lääkäriltä (sairaus tai vamma), koulupsykologilta, terveyskeskuspsykologilta tai Perheneuvolan psykologilta. Pelkkä suositus kuljetuksen tarpeesta ei riitä kuljetuksen myöntämiseen.

Lausunnot voidaan tarkastella kokonaisvaltaisesti esim. yhdessä oppilashuollon kanssa. Lausunnot ovat yleensä suosituksia ja siksi tarvitaan myös koulun henkilökunnan käytännön asiantuntemusta.

Sauvon kunnalla on aina tarvittaessa oikeus pyytää lisälausunto oppilaan sairaudesta tai vammasta ja koulukuljetustarpeen välttämättömyydestä myös Sauvon kunnan koululääkäriltä.

Lausunnot tulee ilmetä kuljetustarpeiden syiden ja perustelujen lisäksi se, mille ajalle kuljetusta tarvitaan. Noutopaikkana on pääsääntöisesti reitin varrella oleva vakituinen noutopysäkki.

Koululle toimitettavat asiantuntijalausunnot ovat voimassa määräajan tai enintään lukuvuoden kerrallaan. Määräaika on määritetty koulukuljetuspäätöksessä.

2.5. Muussa kuin lähikoulussa tai vieraassa kunnassa koulua käyvät oppilaat

Perusopetuslain 6 §:n mukaan opetus tulee kunnassa järjestää niin, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaiikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Kunta osoittaa oppivelvolliselle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa opetus järjestetään lain edellyttämällä tavalla.

Sauvo kunta ei järjestä eikä korvaa huoltajan anomuksesta vieraassa kunnassa tai muussa kuin kunnan osoittamassa lähikoulussa (esim. kansainvälisessä koulussa) käyvien oppilaiden koulukuljetuksia. (Eli ns. toissijaisessa koulussa käyvien matkoja ei korvata).

Sauvossa koulua käyvien vieraskuntalaisten oppilaiden kuljetuksia ei järjestetä eikä korvata.

2.6. Ruotsinkielisten oppilaiden kuljetukset

Ruotsinkielisessä opetuksessa Sauvon ulkopuolella käyvien oppilaiden koulukuljetusperusteet määräytyvät tämän suunnitelman mukaisesti silloin, kun kyse on kunnan heille osoittamasta lähikoulusta.

2.7. Vieraassa kunnassa käyvien erityisen tuen oppilaiden kuljetukset

Sauvon kunta järjestää Turussa erityiskouluissa käyvien sauvolaisten oppilaiden kuljetukset sekä valmistavassa opetuksessa käyvien sauvolaisten oppilaiden koulukuljetukset. Muualla erityiskouluja käyvien oppilaiden koulukuljetusten järjestämisestä sovitaan tapauskohtaisesti ao. kuntien kanssa.

2.8. Esiopetus

Koulukuljetuksessa olevien esikoululaisen huoltajat vastaavat siitä, että esikoululainen aina saatetaan ns. nouto/paluupysäkillä ja että häntä ollaan vastassa, kun lapsi saapuu esiopetuksesta. Esiopetuspaikassa otetaan lapset vastaan ja saatetaan kuljetukseen.

3. KOULUKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

3.1. Yleiset periaatteet

Koulukuljetukset pyritään järjestämään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti. Koulukuljetuksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevaa sisäistä joukkoliikennettä. Muita kuljetusmuotoja ovat koulukuljetusautot (taksit ja joukkoliikenneluvalla oleva kalusto), jotka kilpailutetaan hankintalain mukaisesti. Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan eri kuljetusmuotoja (joukkoliikenne ja/tai koulukuljetusautot).

Kuljetukset järjestetään pääsääntöisesti kodin ja koulun väliselle matkalle, huomioiden kohta 2.1. (koulumatkan pituus yli 5 km).

Huoltajat vastaavat oppilaan kuljettamisesta koululaisten aamupäivätoimintaan, sekä kuljetuksista iltapäiväkerhosta kotiin. Koulun järjestämään oppilaskerhoon kuljetus voidaan koulusta järjestää, mikäli kuljetus sopii jo olemassa olevaan kuljetukseen.

Iltapäiväkerhoon hyväksytyllä kuljetusoppilaalla ei voi olla samanaikaisesti kerhopaikkaa sekä kuljetusetuutta. Kuitenkin ne perusopetuksen APIP-toiminnassa olevat oppilaat, joilla on perusopetuslain 32 §:n mukainen oikeus koulumatkaetuun, voivat käyttää kunnan tilaamaa koulukuljetusautoa, mikäli heille on tilaa kyseisessä kuljetuksessa. Asiasta on aina sovittava erikseen rehtorin kanssa. Samoin kerhopaikan saaneella on oikeus käyttää klo 14.35 kuljetusta koulusta kotiin, mikäli kyseisessä kuljetuksessa on tilaa. Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää erillisiä kuljetuksia iltapäivätoiminnasta kotiin. Iltapäivätoiminnan henkilökunta ei valvo lapsen siirtymistä kotimatkalta tai kulkuvälineeseen. Tällöin lapsi on huoltajan vastuulla.

Sauvon koulutoimi ei järjestä eikä korvaa oppilaiden terapiakuljetuksia.

3.2. Linja-autokuljetukset

Koulukuljetukseen oikeutetulle oppilaalle voidaan myöntää joukkoliikenteellä matkustamista varten ladattava koululaiskortti, mikäli koulukuljetus voidaan järjestää joukkoliikenteellä (esim. Paimiossa koulua käyvät oppilaat).

Kortille on ladattu lukuvuoden aikana tarvittava määrä matkoja. Kortti oikeuttaa lukuvuoden aikana matkustamaan vain koulumatkoja (kaksi matkaa /päivä).

Kunta ostaa oppilaalle vain yhden kortin. Jos kortti rikkoutuu tai katoaa, oppilaalta peritään uuden kortin hankkimisesta aiheutuneet maksu- ja käsittelykulut. Kadonneen tai rikkoutuneen kortin käyttämättömät matkat korvataan lippu-/ korttiehtojen mukaisesti.

3.3. Muut kuljetusmuodot

Koulukuljetusauton mukaisia kuljetuksia ei järjestetä ovelta ovelle kuljetuksena, vaan oppilaat kerääntyvät ns. runkolinjan noutopysäkeille. Ns. noutopysäkit sovitaan erikseen reittikohtaisesti. Koulukuljetusautoon ei voida ottaa muita oppilaita kuin kyseiselle reitille koulukuljetukseen oikeutettuja oppilaita. Poikkeukset sovitaan tapauskohtaisesti asiantuntijalausuntoihin perustuen.

Ns. kaverikuljetuksista, joissa kuljetetaan oppilaita joilla ei ole kunnan myöntämää kuljetusoikeutta, on mahdollista sopia suoraan liikennöitsijän kanssa. Jos tällaisia kulkuoikeuksia oppilaille liikennöitsijän taholta myönnetään, ne eivät ole millään tavalla kunnan vastuulla. Liikennöitsijällä ei ole velvollisuutta järjestää ylimääräisiä kaverikuljetuksia. Näistä kuljetuksista perittävistä maksuista päättää liikennöitsijä. Kunnan hankkimissa kuljetuksissa etusijalla ovat aina ne oppilaat, jotka on velvollisuus kuljettaa kunnasta liikennöitsijälle toimitetun oppilasluettelon, reitin ja aikataulun mukaisesti.

3.4. Kuljetusavustus

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa anomuksesta kuljetusavustusta koulumatkakustannuksiin, jos oppilas täyttää kuljetusehdot ja huoltaja kuljettaa tai saattaa oppilasta. Maksettava korvaus on 0,23 €/kilometri/suunta kunnan määrittelemän matkan pituuden mukaan. Korvaus myönnetään vain niiltä matkoilta,

jolloin oppilas on kydyssä (ei siis esim. huoltajan paluumatkalta kotiin sen jälkeen, kun hän on kuljettanut lapsensa kouluun).

Kuljetusavustusta ei myönnetä, jos oppilas on mahdollista sijoittaa kunnan järjestämään koulukuljetukseen, eivätkä esim. terveydelliset syyt vaadi erilliskuljetusta. Avustusta on anottava kirjallisesti (vapaamuotoinen hakemus osoitettuna sivistyslautakunnalle). Avustuksen myöntäminen arvioidaan tapauskohtaisesti ja asiasta päättää sivistyslautakunta.

3.5. Kuljetusten odotus

Aikataulusta johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai iltapäivällä. Odotuksessa huomioidaan lain asettamat koulumatkan enimmäisajat (oppilaan iästä riippuen 2,5 h tai 3 h/ koulupäivä). Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina. Kuljetusta odottavalle oppilaalle koulu järjestää mahdollisuuden ohjattuun toimintaan. Ohjattu toiminta voi olla esim. läksyjen tekoa. Valvojana voi toimia koulun henkilöstöön kuuluva työntekijä. Vastuu valvonnan järjestämisestä on koulun rehtorilla.

3.6. Kuormitussäädökset

Koulukuljetuksissa noudatetaan liikenne- ja viestintäministeriön asetusta koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä.

3.7. Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana

Koululta otetaan yhteyttä huoltajaan kuljetusoppilaan noutamiseksi kotiin.

3.8. Tukiopetus, jälki-istunnot ja kerhotoiminta

Jos oppilas osallistuu tukiopetukseen tai hänelle on määrätty jälki-istuntoa, ko. toiminta pyritään järjestämään siten, ettei ylimääräisiä kuljetuskustannuksia tai järjestelyjä synny. Ensisijaisesti toimitaan siten, että oppilas voidaan ohjata koululta vielä samana päivänä lähtevään toiseen kuljetukseen tai linjaliikenteen autoon. Toissijaisesti otetaan yhteys huoltajaan kuljetuksen hoitamiseksi huoltajan toimesta.

Koulun kerhot pyritään järjestämään siten, että myös kuljetusoppilailla olisi mahdollisuus osallistua kerhoihin kuljetusaikataulut huomioiden. Opetuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta huolehtia koulukuljetuksesta koulun kerhoon tai kerhosta kotiin. Jos oppilas on mahdollista ohjata toiseen koululle saapuvaan/koululta lähtevään kuljetukseen, myös kerhoon/kerhosta voidaan kuljettaa. Ylimääräisiä ajoja kerhojen vuoksi ei järjestetä.

4. KUINKA KOULUKULJETUSTA HAETAAN

Mikäli oppilaalle halutaan koulukuljetus, sitä on aina anottava kirjallisesti. Anomus tehdään Wilma-järjestelmän kautta.

Oppilashallinto- ja Koululiituohjelmasta saatavien tietojen sekä sivistyslautakunnan hyväksymien koulukuljetuksia koskevien periaatteiden perusteella ratkaistaan oppilaan kuljetustarve.

Mahdolliset ajantasaiset asiantuntijalausunnat koulukuljetusta varten toimitetaan alkuperäisenä paperiversiona koululle hyvissä ajoin ennen koulukuljetusajankohdan tarvetta.

Kun kysymyksessä on koulumatkan rasittavuuden ja vaikeuden arvioinnista, päättävä viranhaltija voi kuulla myös koulun/varhaiskasvatuksen edustajia, jotka tuntevat oppilaan.

Erytisperusteinen koulukuljetus myönnetään asiantuntijalausuntojen perusteella enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Poikkeuksena ovat vaativan erityisen tuen pienryhmäoppilaat, joiden kuljetustarve voidaan arvioida olevan pysyvä koko kouluajan.

Huoltajan hankkimat asiantuntijalausunnat on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuksia. Sairauden tai tapaturman takia kuljetus voidaan myöntää lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi.

Koulukuljetusoikeudesta tehdään kirjallinen viranhaltijapäätös. Siitä on muutoksenhakumahdollisuus perusopetuslain 42 a §:n mukaisesti valittamalla Turun hallinto-oikeuteen.

Olosuhteiden muuttuessa on tehtävä uusi hakemus tai ilmoitettava, ettei kuljetuksen saamiselle ole enää perusteita.

5. KULJETUKSEN AIKANA NOUDATETTAVAA

5.1. Yleistä

Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana. Oppilaille, joille on myönnetty koulukuljetus, lähetetään kuljetuspäätös. Lautakunnan hyväksymät koulukuljetussäännöt sekä koulukuljetusautoa käyttäville oppilaille tiedot nouto-/ jättöpaikasta laitetaan tiedoksi tiedotteena ja linkkeinä Wilma-järjestelmän kautta.

Wilmasta löytyvät lukujärjestyksen mukaiset koulukuljetusauton aamun noutoajat sekä iltapäivän paluajat koululta.

Koulun jaksojen vaihtuessa mahdollisesti muuttuneista kuljetusaikatauluista informoidaan huoltajia Wilma-järjestelmän kautta. Koulukuljetusautoa käyttävän oppilaan aikataulu löytyy Wilmasta vasemmalla olevasta valikosta kohdasta: tulosteet/oppilaan kuljetusaikataulu. Muut mahdolliset, mm. koulujen toiminnasta aiheutuvat kuljetus- ja aikataulumuutokset tiedotetaan koulun toimesta.

5.2. Liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Linja- autossa tai koulukuljetusautossa ei saa liikkua kuljetuksen aikana paikasta toiseen. Koulukuljetusautossa on kuljetuksen aikana pidettävä turvavyöt kiinni. Koulukuljetusautossa on oltava mukana tilaajan antama kuljetusluettelo oppilaista.

Kunta tekee omalta osaltaan jatkuvaa työtä koulumatkojen turvallisuuden puolesta. **Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Heidän toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhimmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain koulumatkareitit ja liikenteessä kulkeminen. Huoltajia pyydetään muistuttamaan lapsiaan myös turvavyön käyttämisvelvollisuudesta.**

Turvallisen liikennekäyttäytymisen lisäksi huomioidaan ja koulupihan liikennejärjestelyt. Oppilaiden kuljetusten takia on syytä tietää, mihin koulukuljetusautot tulevat ja mistä ne lähtevät, missä oppilaat odottavat taksia tai linja-autoa, mihin huoltajat voivat ajaa autonsa kuljettaessaan lapsia ja miten ruoka- ja tavarakuljetukset sujuvat turvallisesti.

Koulukuljetusauto on merkittävä edessä ja takana omalla kilvellä, jonka voi korvata taksissa valaistulla koulukyytikuvulla. Koululaiskuljetuksissa ajoneuvokohtainen nopeusrajoitus on max. 80 km/h.

5.3. Linja-auton tai tilausliikenteen kuljettaja

Kuljettaja on koulukuljetusten aikana kasvatuksesta vastaava henkilö. Kuljetusten aikana on noudatettava kuljettajan antamia ohjeita. Linja-auton tai koulukuljetusauton kuljettaja saa tarvittaessa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan epäasialliseen käytökseen tilanteen vaatimalla tavalla.

Kuljettajilla ei ole velvollisuutta ottaa koulukyytiin muita oppilaita kuin ne, jotka heille on ilmoitettu kuljetukseen, eikä myöskään tehdä sovitusta poikkeavia kuljetuksia huoltajan tai oppilaan pyynnöstä. Kaikkia oppilaita tulee kohdella samojen periaatteiden mukaisesti. Jos liikennöitsijä tekee sopimuksia huoltajien kanssa siitä, että samaan kyytiin otetaan muitakin oppilaita, kuljetuksen aikataulu ei saa tämän johdosta viivästyä, eikä sovitulta ajoreitiltä poiketa. Lisäksi liikennöitsijällä on velvollisuus kohdella kaikkia oppilaita ja heidän perheitään tasapuolisesti, jos se tekee ylimääräisiä sopimuksia huoltajien kanssa.

5.4. Oppilasta koskevaa

Koulukuljetusautoa käyttävien oppilaiden kuljetusajat löytyvät Wilmasta vasemmalla olevasta valikosta kohdasta TULOSTEET nimellä OPPILAAN KULJETUSAIKATAULU, ennen koulun alkua. Lukuvuoden alussa huoltajan tulee seurata päivittäin mahdollisia aikataulumuutoksia Wilmassa. Oppilaan on oltava sovitussa paikassa **viisi minuuttia** ennen annettua aikaa.

Koulukuljetusauton ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy ns. noutopysäkillä. Tällöin kuljetus kouluun tai iltapäivällä koulusta on vanhempien vastuulla.

Kuljetus ei ole myöhässä, jos se saapuu pysäkillä enintään 10 minuutin kuluttua sovitusta ajasta. Koulukuljetusauto ei saa ohittaa noutopysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkillä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.

Kuljetusoppilaita koskevat huoltajien mahdolliset viestit tulee lähettää sähköpostilla osoitteeseen **koulukuljetus@sauvo.fi, ei Wilma-viestinä**. Kaikista kuljetusmuutoksista tulee lähettää tieto aina mahdollisimman varhaisessa vaiheessa em. sähköpostiin sekä myös suoraan liikennöitsijälle.

Koulukuljetusauton / joukkoliikenneauton kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on erikseen sovittu koulun kanssa (ei kuitenkaan polkupyöriä). Oppilaiden urheiluvälineet (esim. luisitimet ja sukset) tulee kuljetuksen ajaksi pakata ja suojata asianmukaisesti.

Oppilas voi itse ilmoittaa jäävänsä tilapäisesti pois koulukuljetusauton paluukuljetuksesta vain siinä tapauksessa, että hänellä on esittää huoltajan allekirjoittama asiaa koskeva lupa tai asiasta on erikseen informoitu koulua. Vastuu kotimatkasta siirtyy tällöin huoltajalle.

5.5. Vastuut

Koulukuljetuksessa mukana olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti kotoa linja-auto-/koulukuljetusauton noutopysäkille ja vastaavasti linja-auto-/koulukuljetusauton noutopysäkeiltä kotiin.

Liikennöitsijän/kuljettajan vastuu kattaa oppilaiden kuljetuksen noutopysäkiltä koulun pysäkille ja koulun pysäkiltä paluupysäkille.

6. POIKKEUSTILANTEET

6.1. Tapaturma

Sauvon kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat esikoulussa, koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa, iltapäivätoimintaa, koulumatkaa välittömästi koulun ja kodin välillä sekä myös vuosittaiseen suunnitelmaan merkittyjä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata.

6.2. Kuljetukset ovat myöhässä

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että joukkoliikenneauto / koulukuljetusauto ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijä on tällöin velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen.

Huonojen keliolosuhteiden, työtaistelun tms. aiheuttamien poikkeustilanteiden sattuessa ei kunta vastaa erillisistä kuljetuksista. Näissä tapauksissa päätös oppilaan kouluun lähettämisestä on huoltajan vastuulla. Kuljettajalla on oikeus tehdä tilannekohtaiseen harkintaan perustuva päätös muuttaa koulukuljetusreittiä tai oppilaan nouto- tai jättöpaikkaa tilapäisesti liikenneturvallisuussyistä johtuen.

6.3. Vahinko tai ilkivalta

Huoltaja on velvollinen korvaamaan oppilaan kuljetuskalustolle aiheuttaman vahingon. Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

6.4. Kuljetuksen laatu

Kuljetukseen liittyvä mahdollinen palaute osoitetaan sähköpostiin koulukuljetus@sauvo.fi.

Jos on kyseessä yksittäistä oppilasta koskeva poikkeuksellinen tapahtuma tai jatkuva laiminlyönti, on syytä yksilöidä oppilas, tapahtuma-aika/ajat ja valituksen aihe.

Mikäli kuljetuksessa tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin.

7. LUKION JA AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KULJETUKSET

Sauvon kunta ei järjestä koulukuljetuksia lukion tai ammatillisen koulutuksen opiskelijoille. Lukion ja ammatillisen koulun opiskelijan koulumatkatuesta säädetään koulumatkatukilaissa. Koulumatkatukea voi hakea KELAlta.

Yleisenä edellytyksenä koulumatkatukeen on, että opiskelijan yhdensuuntainen koulumatka on vähintään 10 km ja kuukausittaiset koulumatkakustannukset ylittävät laissa määritellyn euromäärän.

Myös lukion oppilaat on vakuutettu koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa, koulumatkaa välittömästi koulun ja kodin välillä sekä myös vuosittaiseen suunnitelmaan merkittyyjä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata.